

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33027
Nom	Fisioteràpia en especialitats clíniques IV
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1202 - Grau Fisioteràpia	Facultat de Fisioteràpia	3	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1202 - Grau Fisioteràpia	14 - Fisioteràpia en Especialitats Clíniques	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
CEZON SERRANO, NATALIA	191 - Fisioteràpia
SANCHEZ SANCHEZ, MARIA LUZ	191 - Fisioteràpia

RESUM

L'assignatura Especialitats Clíniques IV guiarà l'estudiantat cap a un camp de la fisioteràpia molt especialitzat. L'estudiantat aprendrà a avaluar i tractar patologies tan freqüents i discapacitants com el dany cerebral i altres afeccions nervioses. Així mateix, l'estudiantat coneixerà les característiques especials de la fisioteràpia infantil.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha requisits previs.

1202 - Grau Fisioteràpia

- Respectar els drets fonamentals i d'igualtat entre homes i dones.
- Reconèixer la diversitat, la multiculturalitat, els valors democràtics i la cultura de la pau.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar el treball.
- Saber planificar objectius de tractament en diferents especialitats clíniques d'atenció primària i en les diferents etapes del desenvolupament cognitivomotor a partir de la història clínica de fisioteràpia.
- Saber establir un pla terapèutic per complir els objectius proposats, a partir del diagnòstic de fisioteràpia, establert d'acord amb les normes reconegudes internacionalment i amb els instruments de validació internacionals.
- Saber aplicar les diferents tècniques fisioteràpiques de promoció, prevenció i conservació de la salut en diferents especialitats clíniques d'atenció primària, en les diferents etapes del desenvolupament cognitivomotor, i els mètodes propioceptius, tècniques de parts toves i mètodes de reeducació motora en afeccions del sistema nerviós.
- Saber realitzar l'avaluació del tractament fisioteràpic aplicat i elaborar l'informe d'alta.
- Saber valorar els resultats del tractament fisioteràpic.
- Conèixer i aplicar les guies de la bona pràctica clínica.

Al finalitzar l'assignatura l'estudiantat serà capaç de:

1. Dissenyar un Pla d'Intervenció de Fisioteràpia en les afeccions del sistema nerviós i en les diferents etapes del desenvolupament cognitivo-motor que arrebegue la capacitat de prendre decisions i de resolució de problemes, tot això amb un esperit crític i integrador del treball en equip i basat en l'evidència científica.

2. Avaluar l'evolució dels resultats obtinguts amb el tractament de Fisioteràpia en les afeccions del sistema nerviós i en les diferents etapes del desenvolupament cognitiu-motor en relació als objectius marcats i als criteris de resultats establerts.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Fisioteràpia en las diferents etapes del desenrotllament cognitiu-motor. 12h.

- Tema 1. Avaluació i desenrotllament psicomotor del bebè I.
- Tema 2. Avaluació i desenrotllament psicomotor del bebè II.
- Tema 3. Tècniques fisioteràpiques de neurofacilitació en les principals lesions neurològiques en la infància I.
- Tema 4. Tècniques fisioteràpiques de neurofacilitació en les principals lesions neurològiques en la infància II.
- Tema 5. Fisioteràpia en neonatologia.
- Tema 6. Fisioteràpia en Atenció Primerenca.
- Tema 7. Fisioteràpia en la Paràlisi Cerebral Infantil.
- Tema 8. Fisioteràpia en l'Espina Bífida.
- Tema 9. Fisioteràpia en la Síndrome de Down.
- Tema 10. Fisioteràpia en l'Artrogriposi.
- Tema 11. Fisioteràpia en la Paràlisi Braquial Obstètrica.
- Tema 12. Fisioteràpia en torticoli congènita i/o plagiocefàlia.

2. Fisioteràpia en afeccions del sistema nerviós III. 18h.

- Tema 13. Avaluació fisioteràpica en les principals lesions neurològiques de l'adult I.
- Tema 14. Avaluació fisioteràpica en les principals lesions neurològiques de l'adult II.
- Tema 15. Mètodes de reeducació motora en afeccions del sistema nerviós I.
- Tema 16. Mètodes de reeducació motora en afeccions del sistema nerviós II.
- Tema 17. Mètodes de reeducació motora en afeccions del sistema nerviós III.
- Tema 18. Mètodes propioceptius en afeccions del sistema nerviós.
- Tema 19. Tècniques de parts blanques en afeccions del sistema nerviós.
- Tema 20. Fisioteràpia en la disfunció orofacial.
- Tema 21. Realitat virtual i robòtica en neurorrehabilitació.
- Tema 22. Fisioteràpia en l'estat de mínima consciència.
- Tema 23. Fisioteràpia en l'ictus.
- Tema 24. Fisioteràpia en el traumatisme craneoencefàlic.
- Tema 25. Fisioteràpia en les malalties de motoneurons. Fisioteràpia en l'Esclerosi Lateral Amiotròfica.
- Tema 26. Fisioteràpia en la malaltia de Parkinson.
- Tema 27. Fisioteràpia en l'Esclerosi Múltiple.
- Tema 28. Fisioteràpia en les lesions cerebel·loses.
- Tema 29. Fisioteràpia en les lesions dels ganglis basals. Corea. Atetosis.
- Tema 30. Fisioteràpia en la demència. Malaltia d'Alzheimer.

3. Programa pràctic. 30h.

Pràctica 1.- Avaluació i desenrotllament psicomotor del xiquet.

Pràctica 2.- Tècniques fisioteràpiques en pediatria. Casos clínics.

Pràctica 3.- Mètodes de reeducació motora en afeccions del sistema nerviós I.

Pràctica 4.- Mètodes de reeducació motora en afeccions del sistema nerviós II.

Pràctica 5.- Mètodes propioceptius en afeccions del sistema nerviós I.

Pràctica 6.- Mètodes propioceptius en afeccions del sistema nerviós II.

Pràctica 7.- Altres tècniques fisioteràpiques en afeccions del sistema nerviós.

Pràctica 8.- Simulació clínica en fisioteràpia neurològica.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Pràctiques en laboratori	30,00	100
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	31,00	0
Preparació de classes de teoria	25,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	14,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

L'ensenyança teòrica es realitzarà en l'aula amb l'exposició del temari corresponent (tipus classe magistral amb activitats participatives). L'alumnat coneixerà prèviament els temes a fi de poder aclarir dubtes, conceptes i estimular la seua participació.

En el programa pràctic, l'estudiantat aprendrà per mitjà de la resolució d'exercicis i problemes, activitats en grup i estudi de casos, i s'entrenarà en habilitats i procediments utilitzats en fisioteràpia en les diferents etapes del desenrotllament cognitiu-motor i els mètodes propioceptius, tècniques de parts blanques i mètodes de reeducació motora en afeccions del sistema nerviós, per mitjà de tècniques de simulació. S'estimularà el treball en xicotets grups.

La programació docent pot ser modificada durant el desenvolupament del curs si el professorat, sota criteri de qualitat docent i assimilació de coneixement per part de l'estudiantat, ho considera oportú.

AVALUACIÓ

Programa teòric (50% de la nota final). Hi ha l'opció d'escollir sistema d'avaluació:

Opció A:

1. Prova escrita final: a) Examen tipus test de 40 preguntes (30%), $\text{Nota} = [\text{encerts} - (\text{errors} / \text{n}^\circ \text{opcions} - 1)] * (\text{màxima nota} / \text{n}^\circ \text{preguntes})$; b) 4 preguntes curtes a desenvolupar (20%).

Opció B:

1. Primera prova d'avaluació continuada que elimina matèria: a) Examen tipus test de 20 preguntes (15%), $\text{Nota} = [\text{encerts} - (\text{errors} / \text{n}^\circ \text{opcions} - 1)] * (\text{màxima nota} / \text{n}^\circ \text{preguntes})$; b) 2 preguntes curtes a desenvolupar (10%).

2. Segona prova d'avaluació continuada que elimina matèria: a) Examen tipus test de 20 preguntes (15%), $\text{Nota} = [\text{encerts} - (\text{errors} / \text{n}^\circ \text{opcions} - 1)] * (\text{màxima nota} / \text{n}^\circ \text{preguntes})$; b) 2 preguntes curtes a desenvolupar (10%).

La data de la primera prova d'avaluació continuada s'indicarà el primer dia d'inici de l'assignatura. Qui per qualsevol motiu no puga acudir a la data indicada a realitzar aquesta prova passarà automàticament a l'opció d'avaluació A. La segona prova d'avaluació continuada es realitzarà a la data oficial d'examen de primera convocatòria de l'assignatura.

Programa pràctic (50% de la nota final)

1. Examen oral (35%). Simulació de les tècniques exposades en les pràctiques i resolució de casos pràctics.

2. Treball autònom (10%). Presentació de portafolis. Caràcter obligatori. Per poder qualificar les tasques de treball autònom aquestes cal presentar-les dins el termini establert.

3. Assistència a pràctiques (5%). L'assistència a les pràctiques és de caràcter obligatori. Es requereix l'assistència mínima al 80% de les pràctiques.

A causa del caràcter no recuperable de les classes pràctiques, **la no assistència a pràctiques implica la impossibilitat de superar l'assignatura en cap de les 2 convocatòries**. Per a poder fer una mitjana de les tres parts del programa pràctic és necessari obtenir un 5 sobre 10 a l'examen oral.

La qualificació final de l'assignatura s'amitjanarà sempre que l'estudiant haja obtingut com a mínim un 5 sobre 10 en cada un dels blocs teòric i pràctic. Cal destacar que a més, l'estudiantat que realitze l'opció B d'avaluació per poder fer la mitjana, ha d'obtenir 5 sobre 10 en cadascuna de les dues proves d'avaluació continuada. En totes les proves escrites es penalitzarà la incorrecció ortogràfica. Per poder qualificar les tasques de treball autònom estes s'han de presentar dins el termini establert. El plagi de qualsevol contingut (teòric o pràctic) suposarà la suspensió de l'assignatura.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Cano de la Cuerda, Roberto; Collado Vázquez, Susana. (2012) *Neurorrehabilitación. Métodos específicos de valoración y tratamiento*. Panamericana.
- Carr, Janet; Shepherd, Roberta. (2004) *Rehabilitación del paciente en el ictus: recomendaciones de ejercicios y entrenamiento para optimizar las habilidades motoras*. Elsevier.
- Fernández Rego, Francisco Javier; Torró Ferrero, Galaad. (2021) *Fisioterapia en neonatología: la importancia del abordaje temprano en el recién nacido de riesgo*. Editorial Médica Panamericana.
- Macias Merlo, María Lourdes; Fagoaga Mata, Joaquín. (2018) *Fisioterapia en pediatría*. 2ª edición. Editorial Médica Panamericana.
- Pinzón Bernal, Mónica Yamile; Salamanca Duque, Luisa Matilde. (2021) *Evaluación Neuropediátrica Funcional. Fundamentos y métodos de aplicación*. Editorial Médica Panamericana.
- Seco Calvo, Jesús. (2020) *Sistema nervioso: métodos, fisioterapia clínica y afecciones para fisioterapeutas*. Editorial Médica Panamericana.

Complementàries

- Bisbe Gutiérrez, Marta; Santoyo Medina, Carmen; Tomás Segarra i Vidal, Vicenç. (2012) *Fisioterapia en Neurología. Procedimientos para restablecer la capacidad funcional*. Panamericana.
- Bobath, Berta. (1993) *Hemiplejía del adulto: evaluación y tratamiento*. Panamericana.
- Castillo Sánchez, José A.; Jiménez Martín, Isabel. (2015) *Reeducación funcional tras un ictus*. Elsevier.
- Carr, Janet; Shepherd, Roberta. (2010) *Neurological rehabilitation: optimizing motor performance*. Churchill Livingstone/Elsevier.
- Chae, John; Celnik, Pablo A. (2015) *Stroke rehabilitation*. Elsevier.
- Corresa Murciano, Sonia. (2022) *101 Consejos para terapeutas Bobath*. Amazon Italia Logistica S.r.l.
- Edwards, Susan. (2007) *Neurological physiotherapy: a problem-solving approach*. Churchill Livingstone.
- Fajardo, Francisco. (2010) *Tratado integral de osteopatía pediátrica*. Dilema.
- García-Alix, Alfredo; Arnáez, Juan. (2022) *Los movimientos generales del neonato y del lactante*. Fundación Nene y EDISIBEN.
- Gillen, Glen. (2016) *Stroke rehabilitation: a function-based approach*. 4ª edición. Elsevier.
- Hadders-Algra, Mijna; Heineman, Kirsten R. (2023) *Perfil del Desarrollo Motor del Bebé*. Infant Motor Profile (IMP). Editorial Médica Panamericana.
- Imms, Christine; Green, Dido. (2020). *Participation: Optimising Outcomes in Childhood-Onset Neurodisability*. Ed. Wiley.
- Kandel, Eric R. (2001) *Principios de neurociencia*. McGraw-Hill Interamericana.
- Molina Rueda, Francisco; Carratalá Tejada, María. (2020) *La marcha humana: biomecánica, evaluación y patología*. Editorial Médica Panamericana.
- Paeth, Bettina. (2007) *Experiencias con el concepto Bobath: fundamentos, tratamiento, casos*. Panamericana.
- Raine, Sue; Meadows, Linzi; Lynch-Ellerington, Mary. (2009) *The Bobath Concept: Theory and Clinical Practice in Neurological Rehabilitation*. Wiley-Blackwell.
- Ricard, Françoise; Martínez Loza, Elena. (2015) *Osteopatía y pediatría*. Medos Editorial.
- Rodríguez Cardona, María del Carmen. (2005) *Fisioterapia infantil práctica*. Abecedario.

- SERMEF, SERI. (2012) Rehabilitación infantil. Panamericana.
- Shepherd, Roberta. (2013) Cerebral Palsy in Infancy. Targeted activity to optimize early growth and development. Churchill Livingstone.
- Shumway-Cook, Anne. (2001) Motor control: theory and practical applications. Lippincott Williams & Wilkins.
- Shumway-Cook, Anne; Woollacott, Marjorie H. (2019) Control motor. De la investigación a la práctica clínica: De la investigación a la práctica clínica. Editorial Wolters Kluwer.
- Stokes, Maria; Stack, Emma. (2013) Fisioterapia en la rehabilitación neurológica. 3ª edición. Elsevier.
- Valls Barberá, Manuel A. (2021) 35 años de Fisioterapia. Editorial SoldeSol.
- Vojta, Vaclav; Schweizer, Edith. (2011) El descubrimiento de la motricidad ideal. Madrid: Ediciones Morata.